

TAIWAN'S LEGER TRAJNT VOOR MOGELIJKE INVASIE VASTELAND

MANOUVRES LOPEN NIET LEKKER

ZOP, 22 maart 1996

Het Chinese Volksbevrijdingsleger heeft een vierkant stuk zee rond het (Volksrepubliek-) eiland Pingtan, vlak voor de kust van de provincie Fujian en slechts 18 kilometer verwijderd van het piepkleine Taiwanese eilandje Ying-kuang, gemarkeerd voor de derde serie militaire oefeningen. Taiwan's leger zit niet stil.

(Door Jan van der Made)

HU-K'OU, Noord Taiwan (ZOP) "De vijandelijke troepen maken een omtrekkende beweging. We vallen nu aan!". Bevelen uit krakende walkie-talkies worden overstemd door mitrailleurvuur dat plotseling van achter de commandoheuvel ratelt. Links en rechts wielen granaten door de lucht en landen met doffe explosies. Vijf enorme tanks doemen op vanachter een heuvel en stellen zich op in een rij. Als ze op ongeveer hetzelfde tijdstip beginnen te vuren wordt de achterste getroffen en een witte rookpluim stijgt op vanuit de onderkant.

Vice-commandant Gao Anguo ("Gao die Vrede brengt voor het Land") van Taiwans Noordelijke Divisie in Hukou, district Hsin Chu, 55 kilometer ten westen van Taipei, slaat de verrichtingen van zijn twaalf tanks en vijftien APC's gaande vanaf de commandoheuvel en beent zenuwachtig heen en weer. De veldslag loopt niet lekker en wordt bemoeilijkt door ruig terrein, spekgladde paden van rode aarde en een smerige miezerregen.

Als de vijand opeens chargeert vanachter hun met rode vlaggen beplante heuvels heeft hij er genoeg van. "Dames en heren, dank voor Uw aandacht. Begeeft U zich alstublieft naar Uw jeep". De oefening is afgelopen. Het is de eerste keer dat het Taiwanese leger toestemming geeft aan buitenlandse journalisten om aanwezig te zijn bij een van haar oefeningen. Een woordvoerder van het legerkamp mompelt iets over "psychologische oorlogsvoering". Maar, voegt hij er wel aan toe, met de "vijand" wordt niet de Volksrepubliek China bedoeld, maar "gewoon een fictieve vijand". En de knalrode vlaggen van de "vijand" zijn alleen maar bedoeld om aan te geven wie bij wie hoort. Maar het signaal is duidelijk. Taipei laat zien dat haar leger paraat staat voor een aanval vanuit het vasteland.

GENERALE REPETITIE

"De bevolking van Pingtan is geëvacueerd", meldde de *China Times Express* gisterenavond. De Taiwanese krant wist te melden dat drie verschillende parachutistendivisies van het Volksbevrijdingsleger in het kwadrant aan het oefenen zijn, om "een invasie te simuleren". Pingtan, net als Taiwan een bergachtig eilandje, zou volgens de krant kunnen dienen als "generale repetitie" voor de uiteindelijke invasie in Taiwan.

Maakt het Taiwanese leger een kans om een invasie te weerstaan? Volgens Jean Pierre Cabestan, directeur van het Taipei kantoor van het Centre d'Etudes Français sur la China Contemporaine, zou China wel eens lelijk haar neus kunnen stoten: "Als je een eiland wil veroveren moet je zes maal zoveel troepen op de been brengen als de verdedigers van het eiland". Taiwan heeft een staand leger van rond de 400.000 man, dus als de bewering van Cabestan waar is, zou China maar liefst twee miljoen soldaten moeten mobiliseren, twee derde van haar gehele legermacht.

Daarnaast beschikt China lang niet over genoeg landingsvaartuigen. Volgens Cabestan zijn er maar vierhonderd. "Het is makkelijk om die tot stilstand te brengen en te vernietigen. En dan ligt zo'n hele invasie stil". Taiwan beschikt verder over iets moderner materieel dan de Volksrepubliek: F-104 jagers en een straalvliegtuig van eigen bodem, de "Indigenous Fighter", of "IDF".

"I DON'T FLY"

Die laatste is echter verre van geperfectioneerd: tijdens haar eerste demonstratievlucht in 1991 (in bijzijn van de toenmalige premier Hao P'ei-ts'un) slaagde het vliegtuig er geeneens in om op te stijgen omdat het door de wielen zakte, en sindsdien wordt het door de Taiwanese pers de "I Don't Fly" genoemd.

Latere versies beloven gelukkig beter te zijn dan de verouderde MIG's van het Volksbevrijdingsleger. Peking heeft echter sinds 1992 26 Sukoi-27 straaljagers gekocht en wacht op de levering van nog eens vijftig, waaronder twee trainingsvliegtuigen. Ook bestaan er plannen in Peking om samen met Rusland, Europese bedrijven en Israël een state-of-the-art gevechtsvliegtuig te maken.

Tegelijkertijd wacht de Taiwanese luchtmacht met spanning op de levering van 150 F-16's uit de VS en die van 60 Mirage straaljagers uit Frankrijk, maar de eerste leveringen daarvan staan pas voor juli dit jaar op het programma.

"ROT OP, CHINA"

De oefeningen en de Chinees-Chinese wapenwedloop bepalen de gesprekken van veel demonstranten die meelopen in talloze evenementen die de politiek partijen organiseren om steun te krijgen voor de presidentsverkiezingen aanstaand weekend. Afgelopen zaterdag was er een 50.000 man sterke demonstratie van de Democratische Progressieve Partij die naar onafhankelijkheid streeft. "Rot op China" staat er op een van de posters te lezen, "Handen af". Een reusachtige karikatuurpop van de Chinese president Jiang Zemin wordt meegetorst, en een man deelt kaartspelen uit met portretten van de vier presidentskandidaten. Jiang Zemin en Deng Xiaoping, de "vastelandcommunisten" zijn de jokers van het spel.

"Wat hebben we nog met dat land te maken?" vraagt Juice Wong, een secretaresse zich af. Ze draagt een t-shirt met de tekst "Kies Voor een VN-zetel" en werd op Taiwan geboren, net als haar ouders, die door de Nationalisten gedwongen werden het vasteland-Chinees te spreken nadat de Kuomintang in 1949 was verslagen en naar Taiwan was gevlucht.

Ze heeft geen begrip voor de Nationalistische Kuomintang en haar orthodoxe afsplitsing, de Hsin Tang, de "Nieuwe Partij", die het niet eens is met de onduidelijke politiek van president Lee Teng-hui en ronduit voor hereniging met het vasteland pleit. "Wat we nodig hebben is een nog sterker leger en de hulp van Amerika. We hebben onafhankelijkheid nodig om op gelijke voet te kunnen staan met de Communisten", zegt Juice.

POLITIEKE EXPERIMENTEN

Een dag later is het de beurt aan die Hsin Tang, de nieuwe partij, om te demonstreren. "China wordt steeds rijker", aldus Liang Wen-ts'un, een 77-jarige oudstrijder afkomstig uit Peking. Ik was vorig jaar in Pei-p'ing (zo werd Peking tijdens de Nationalistische regering genoemd), en ik zie dat het economisch niveau omhoog gaat. Als het zo doorgaat, als China rijk, vrij en democratisch wordt, dan staat niets een hereniging in de weg".

Maar zover is het nog lang niet. Op dit moment hebben Taiwan's toegenomen vrijheden en de politieke experimenten van president Lee Teng-hui er toe geleid dat Taiwan een ijkpunt is geworden voor de Sino-Amerikaanse betrekkingen. Op dit moment is het vliegdekschip de USS Independence ten oosten van Taiwan gestationeerd en is de USS Nimitz op weg naar de Chinese zee, als alles goed gaat zal het schip rond de verkiezingsdag (23 maart) in de straat van Taiwan aankomen.

China heeft woedend gereageerd op wat het "Amerikaanse bemoeienis met China's binnenlandse aangelegenheden" noemt, en weigert "het gebruik van geweld uit te sluiten" als het over hereniging

met Taiwan gaat. "China wil kijken hoever het kan gaan met de VS", aldus Cabestan, de Franse onderzoeker, die een eigenlijke confrontatie tussen beide landen op dit moment vrijwel onmogelijk acht.

PANIEK

Maar alle spanningen kunnen makkelijk tot paniek onder de Taiwanese bevolking leiden. "Communisten dreigen Los Angeles met Atoomwapens te Bombarderen indien VS Taiwan Beschermt" opende de China Times Express gisterenavond. Het verhaal is gebaseerd op een uitspraak van "een lagere Chinese functionaris", maar is door Washington allang als "onzin" afgedaan.

Toch symboliseert het krantenartikel de onzekerheid waarin veel Taiwanese leven. "Er is voor 24 maart een verdubbeling te zien in het aantal eerste-klasreserveringen voor alle vliegtuigmaatschappijen", vertelt een medewerker van Taipei's luchthaven. "Veel mensen met geld hebben een reservering gemaakt voor die datum als er een kandidaat wordt gekozen die teveel en te onvoorzichtig over onafhankelijkheid praat", meent hij. "Maar het zegt niet dat ze ook echt vliegen, hoor".

Over vier dagen zal alles duidelijk zijn. De Taiwanese pers speculeert erover dat president Lee Teng-hui (die naar alle waarschijnlijkheid herkozen zal worden) een "geste" aan het adres van China zal maken in een "belangrijke toespraak" die is aangekondigd voor aanstaande zondag. "Het openen van directe vluchten naar China" (China wacht al jaren op Taiwan's toestemming om directe vliegtuig- en bootverbindingen te openen), grapt een van de demonstranten tijdens een Kuomintang evenement. "Met president Lee in het eerste vliegtuig".